

Asia: VN/23102/2020

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käyttöoikeuksia koskevasta asetusalunnoksesta

Osa 1. Yleinen palaute asetusalunnoksesta

a. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteiden kokonaisuus selkeä ja ymmärrettävä?

-

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

-

Muutosehdotus em. osion parantamiseksi tai muu kommentti

-

b. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet toteutettavissa käytössäsi olevaan tietojärjestelmään?

On osin tehtävissä, osin ei

Muutosehdotus tai muu kommentti

Muutosten toteuttaminen on kiinni tietojärjestelmän toimittajan työstä, mikä toteutetaan kaikille asiakkaille yhtenäisesti.

Järjestelmässä on tietoja, joille käyttäjäkohtaista rajausta ei ole mahdollista toteuttaa, esim. riskitiedot. Ei ole syytä muuttaa näitä asetuksia, jotka on luotu potilasturvallisuusnäkökulmasta.

Järjestelmä toimii jo nyt roolipohjaisella periaatteella. Ei ole tarkoituksenmukaista, että asetuksen noudattaminen toisi lisää rooleja, vaan käyttöoikeudet tulisi pystyä sitomaan olemassa oleviin rooleihin. Rooleja ei kannata rajata liian tarkalla tasolla, koska se hankaloittaa varsinaisen työn toteuttamista.

c. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet riittävät kattavat, jotta niiden perusteella voidaan antaa käyttöoikeudet kaikille asiakastietoja käsitteleville henkilöille?

-

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

d. Kuinka suuren osan työntekijöistä kohdalla käyttöoikeuksien laajuus muuttuu asetuksen myötä?

-

e. Miten asetusluonnoksen mukaiset käyttöoikeudet muuttaisivat ammattihenkilöiden työtä?

-

a. kustannukset euroina

-

b. työmäärä (htkk)

Työmäärää ei pysty tässä vaiheessa arvioimaan kuukausina. Olennaisempaa on järjestelmään tehtävät muutokset ja niiden yhtenäinen käyttöönotto. Työ on tehtävä myös toiminnallisesti, suhteessa annettaviin palveluihin ja niiden järjestämiseen, ei vain teknisesti järjestelmään. Tämän työmäärän arviointi on yhtä lailla hankalaa.

c. muutosten toimeenpanon edellyttämä aika kuukausina

-

d. tietojärjestelmämuutokset

-

Jos kyllä, kerro tarkemmin minkälaisia muutoksia

-

Osa 2. Käyttöoikeudet terveydenhuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus kaikkiin asiakastietoihin?

-

Onko laaja-alainen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?

Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Onko rajattu hoidollinen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Onko hoidon tuen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

Sihteeritehtävät kuten sanelujen purku ja muut potilastietojen käsittelyä vaativat tehtävät vaativat laajoja oikeuksia potilaan tietoihin. Ei siis riitä suppeat potilashallinnon tietoihin oikeudet. Harva tehtävä vaatii pelkästään potilashallinnon tietojen käsittelyä, vaan tarve on aina laajempi ja ulottuu varsinaisiin hoitoa koskeviin kirjauksiin.

Tulisiko opiskeluhuoltoon kuuluva terveydenhuolto (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ja opiskeluhuollon psykologipalvelut) olla oma palvelunsa asetuksen 3 §:ssa?

-

Mitä potilastietoja opiskeluhuollossa välttämättä tarvitaan?

-

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan opiskeluhoollon potilastietoja?

-

Osa 3. Käyttöoikeudet sosiaalihuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

Pykälä on epäselvä, mitä käytännön tilannetta tällä tarkoitetaan ja luvitetaan.

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

Järjestelmä ei tue tilannetta, jossa käyttöoikeus aktivoituisi merkityn suostumuksen perusteella. Tämä ominaisuus tulee Kanta-palveluihinkin vasta 2024 asiakastietolain siirtymäsäännösten perusteella. Jos tällaista käyttöoikeutta tässä vaiheessa määritellään, ei sillä ole vielä varsinaista käyttömahdollisuutta.

UNA-tilannekuvassa tällainen tekninen ominaisuus on käytettävissä, mutta pääjärjestelmässä (LC) ei ole.

Olisi hyvä selventää vielä, miten käytännön toteutus tulee tässä kohdin tehdä eli miten sosiaalihuollossa annetun terveydenhuollon tietojen käyttö toteutetaan tai sosiaalihuollon käyttöoikeudet terveydenhuollon palveluiden tietoihin.

Mitä sosiaalihuollon asiakastietoja kuraattoripalvelussa välttämättä tarvitaan?

-

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan kuraattoripalvelun asiakastietoja?

-

Osa 4. Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon muissa tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?

Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

Välttämättömät tiedot tässä yhteydessä eli ICT-teknisen ylläpidon sekä arkistotoimen työtehtävissä tulevat olemaan laajat, lähes kaiken rekisterinpidon kattavat.

Osa 5. Muu palaute

Muita huomioita ja palautetta asetusluonnoksesta

Hyvinvointialueen tuomat muutokset on vielä hahmottamatta. On esimerkiksi selvitettävä, millaisia rajoituksia käyttöoikeuksiin tehdään HVA-organisaation sisällä samalla toimialalla. Näitä on katsottava yhtä aikaa asetusluonnoksen sisällön kanssa ja voitava toteuttaa järjestelmiin.

Lintala Jonna
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri